

Prøve i Dansk 3

Maj-juni 2008

Mundtlig del

Censor- og eksaminatorhæfte

Indhold:

1. Prøvens niveau og bedømmelsen
2. Oversigt over prøven
3. Vejledende censor- og eksaminatorark
4. Prøveafholdelsen
5. Bedømmelsesskema til mundtlig kommunikation

1. Prøvens niveau og bedømmelsen

Prøven i mundtlig kommunikation ved Prøve i Dansk 3 efterprøver dansksproglige færdigheder på et niveau, der relaterer til Vantage (B2), jf. kompetenskalaen, Common European Framework of Reference (CEFR).

Mundtlig kommunikation bedømmes på grundlag af bedømmelseskriterier og ved hjælp af bedømmelsesskemaet i dette hæfte.

2. Oversigt over prøven

	Delprøve 1		Delprøve 2	
	Monolog	Interview	Interaktion	Diskussion
Tid	5 min.	5 min.	5 min.	5 min.
Mål	Fortælle sammenhængende	Svare på spørgsmål om emne	Samtale om et emne af almen karakter, herunder stille spørgsmål og medvirke til at holde samtalen i gang	Tage stilling til spørgsmål/udsagn og begrunde
Prøvegrundlag	Et emne	Spørgsmål fra eksaminator	Billeder	Spørgsmål fra eksaminator
Prøveforløb	Prøvedeltagerne holder oplæg om et emne	Prøvedeltagerne svarer efter hvert oplæg på spørgsmål om emnet for monologen	Dialog mellem prøvedeltagerne	Diskussion mellem eksaminator og hver prøvedeltager

3. Vejledende censor- og eksaminatorark

Delprøve 1

Før prøven begynder: Præsentation (eksaminator, prøvedeltagere, censor).

Monolog og interview:
(10 min. pr. par)

Eksaminator informerer prøvedeltagerne om, at deres opgave i denne del af prøven består i, at de hver for sig holder et oplæg i ca. 2 minutter uden medvirken af eksaminator, og at oplægget følges op af spørgsmål fra eksaminator.

Herefter henvender eksaminator sig til den ene prøvedeltager og siger: "Værsgo, vil du holde dit oplæg."

Når prøvedeltageren har afsluttet sit oplæg, beder eksaminator prøvedeltageren om at svare på spørgsmål om det emne, som prøvedeltageren har holdt oplæg om. Når denne del af prøven er afsluttet, siger eksaminator "tak".

Derefter gentages proceduren henvendt til den anden prøvedeltager.

Delprøve 2

Der er tre emner, A, B og C, hvoraf prøvedeltagerne tildeles ét ved lodtrækning.

Emne A: Fremtidens samfund

Interaktion:
(5 min. pr. par)

Eksaminator informerer prøvedeltagerne om, at deres opgave i denne del af prøven er at tale sammen om emnet uden medvirken af eksaminator. Det gøres meget tydeligt, at det er deres fælles pligt at holde samtalen i gang, så begge får mulighed for at demonstrere deres sprogfærdighed.

Arket med billeder lægges frem for prøvedeltagerne, og eksaminator siger:

"Her er nogle billeder, der viser forskellige mulige situationer i fremtiden. Først skal I tale med hinanden om, hvad der foregår på billederne. Dernæst skal I diskutere og prøve at blive enige om, hvilken af situationerne der efter jeres mening ville være den mest positive ændring i forhold til i dag.

I har først ca. et halvt minut til at kigge på billederne og overveje, hvad I vil tale om. Derefter har I ca. 5 minutter til at tale med hinanden, og det er vigtigt, at I begge får sagt så meget som muligt."

Eksaminator siger "tak", når tiden er gået.

Diskussion:
(5 min. pr. par)

Eksaminator informerer prøvedeltagerne om, at deres opgave i denne del af prøven er at diskutere aspekter af emnet med eksaminator.

Læg op til en diskussion ved at stille opfølgende spørgsmål til emnet til én prøvedeltager ad gangen. Spørgsmålene skal vælges fra følgende liste:

1. spørgsmål:

- Jeg hørte dig sige, at ...
Hvorfor mener du det?

2. spørgsmål vælges blandt følgende:

- Hvilke af situationerne på billederne tror du bliver til virkelighed inden for de næste 50 år? – Er der nogle af dem, du slet ikke tror på? – Hvorfor?
- Hvad forestiller du dig af ændringer inden for andre områder end dem på billederne? (Spørg fx til uddannelse, indkøb, familieliv, miljø) – Hvorfor?
- Vil man stadig have brug for at lære dansk om 50 år, hvis man som udlænding flytter hertil? – Hvorfor/hvorfor ikke?

Sidste spørgsmål:

- Tror du, at verden vil blive et mere fredeligt og behageligt sted at leve om 50 år? – Hvorfor/hvorfor ikke?
- Vil den vestlige verden stadig være den økonomisk stærkeste om 50 år? – Hvorfor tror du (ikke) det?

Spørgsmålene diskuteres på en måde, så prøvedeltageren får mulighed for at fremkomme med synspunkter og underbygge disse.

(Blander den anden prøvedeltager sig i diskussionen, lader man dette indgå på en naturlig måde, selv om hensigten i denne del af prøven er en diskussion mellem eksaminator og den enkelte prøvedeltager).

Emne B: Udviklingen i 1900-tallet

Interaktion:
(5 min. pr. par)

Eksaminator informerer prøvedeltagerne om, at deres opgave i denne del af prøven er at tale sammen om emnet uden medvirken af eksaminator. Det gøres meget tydeligt, at det er deres fælles ansvar at holde samtalen i gang, så begge får mulighed for at demonstrere deres sprogfærdighed.

Arket med billeder lægges frem for prøvedeltagerne, og eksaminator siger:

“1900-tallet var en periode med mange samfundsmæssige ændringer og teknologiske opfindelser. På arket kan I se fire resultater af denne udvikling. Først skal I tale med hinanden om, hvad det er for resultater, I kan se på billederne, og hvad de har betydet for os. Dernæst skal I diskutere og prøve at blive enige om, hvilket af dem der har haft størst betydning for den måde, vi lever på i dag.

I har først ca. et halvt minut til at kigge på billederne og overveje, hvad I vil tale om. Derefter har I ca. 5 minutter til at tale med hinanden, og det er vigtigt, at I begge får sagt så meget som muligt”.

Eksaminator siger “tak”, når tiden er gået.

Diskussion:
(5 min. pr. par)

Eksaminator informerer prøvedeltagerne om, at deres opgave i denne del af prøven er at diskutere aspekter af emnet med eksaminator.

Læg op til en diskussion ved at stille opfølgende spørgsmål til emnet til én prøvedeltager ad gangen. Spørgsmålene skal vælges fra følgende liste:

1. spørgsmål:

– Jeg hørte dig sige, at ...
Hvorfor mener du det?

2. spørgsmål vælges blandt følgende:

– Er der andre ændringer eller opfindelser end dem på billederne, som du synes er vigtigere eller lige så vigtige?
– Hvilke?
– Hvorfor mener du det?

– Er udvikling altid det samme som fremskridt?

Hvis ja: Hvorfor mener du det?

Hvis nej: Hvilke ændringer i 1900-tallet var efter din mening tilbageskridt? – Hvorfor mener du det?

– Kvinderne i Danmark fik valgret i 1915, men det diskuteres stadig, om der er fuldstændig ligestilling mellem de to køn. Mener du, der er det?

Hvis ja: Hvordan kan det være, at kvinder får lavere løn end mænd/at der er færre kvindelige chefer end mandlige?

Hvis nej: På hvilke områder mener du, at der ikke er ligestilling? – Hvad skal der til for at opnå højere grad af ligestilling?

Sidste spørgsmål:

– Lægevidenskaben har gjort store fremskridt i 1900-tallet, men der er stadig mange alvorlige sygdomme, som ikke kan helbredes. Tror du, der vil ske fremskridt inden for de næste 50 år? – Hvordan tror du, lægevidenskabens fremskridt vil påvirke vores liv i de kommende årtier?

– En af følgerne af udviklingen har været, at der er kommet flere miljøproblemer, som det endnu ikke er lykkedes at løse.
– Tror du, det vil lykkes i det nuværende århundrede?

Spørgsmålene diskuteres på en måde, så prøvedeltageren får mulighed for at fremkomme med synspunkter og underbygge disse.

(Blander den anden prøvedeltager sig i diskussionen, lader man dette indgå på en naturlig måde, selv om hensigten i denne del af prøven er en diskussion mellem eksaminator og den enkelte prøvedeltager).

Emne C: Demokrati i hverdagen

Interaktion:
(5 min. pr. par)

Eksaminator informerer prøvedeltagerne om, at deres opgave i denne del af prøven er at tale sammen om emnet uden medvirken af eksaminator. Det gøres meget tydeligt, at det er deres fælles pligt at holde samtalen i gang, så begge får mulighed for at demonstrere deres sprogfærdighed.

Arket med billeder lægges frem for prøvedeltagerne, og eksaminator siger:

“Forestil jer, at I bor i et boligområde, hvor kommunen har givet tilladelse til, at der kan bygges en stor fabrik. I er bange for, at det vil give problemer med støj og ekstra trafik i området, og I vil derfor forsøge at få beslutningen ændret. På arket er der billeder med situationer, hvor borgere på forskellige måder forsøger at påvirke de politiske beslutninger i det område, hvor de bor. Først skal I tale med hinanden om, hvad der foregår i situationerne, og hvordan det kan påvirke den politik, der føres. Derefter skal I prøve at blive enige om, hvordan I vil forhindre, at fabrikken bliver bygget.

I har først ca. et halvt minut til at kigge på billederne og overveje, hvad I vil tale om. Derefter har I ca. 5 minutter til at tale med hinanden, og det er vigtigt, at I begge får sagt så meget som muligt”.

Eksaminator siger “tak”, når tiden er gået.

Diskussion:
(5 min. pr. par)

Eksaminator informerer prøvedeltagerne om, at deres opgave i denne del af prøven er at diskutere aspekter af emnet med eksaminator.

Læg op til en diskussion ved at stille opfølgende spørgsmål til emnet til én prøvedeltager ad gangen. Spørgsmålene skal vælges fra følgende liste:

1. spørgsmål:

- Jeg hørte dig sige, at ...
Hvorfor mener du det?

2. spørgsmål vælges blandt følgende:

- Er der andre metoder end dem på billederne, som man kan anvende, hvis man ønsker at påvirke en beslutning?
- Hvilke?
- Hvad synes du om dem?
- Er der nogen af de aktiviteter, du kan se på billederne, som du ikke ville bryde dig om at tage del i? – Hvis ja: Hvilke(n)?
- Hvorfor? – Hvis nej: Spørg uddybende til erfaringer med fx at skrive læserbreve eller deltage i protestmøder.
- Mange danskere er medlemmer af op til flere foreninger i lokalområdet, på arbejdspladsen eller andre steder. – Hvad tror du, disse foreninger betyder for demokratiet? – Hvilke årsager kan der være til, at foreningslivet er så udbredt i Danmark?

Sidste spørgsmål:

- Der er ganske stor opbakning til demokratiet og de offentlige institutioner i Danmark. Men nogle borgere accepterer ikke altid beslutninger, som myndighederne har truffet. Hvilke årsager kan der være til det?
- Det står i folkeskoleloven, at eleverne skal forberedes til at leve i et samfund med frihed og folkestyre. Synes du, at skolen bør påtage sig en sådan opgave? – Hvorfor (ikke)?
- Hvem skal efter din mening opdrage børnene til demokrati?
- Hvordan kan man opdrage børn til demokrati?

Spørgsmålene stilles på en måde, så prøvedeltageren får mulighed for at fremkomme med synspunkter og underbygge disse.

(Blander den anden prøvedeltager sig i diskussionen, lader man dette indgå på en naturlig måde, selv om hensigten i denne del af prøven er en diskussion mellem eksaminator og den enkelte prøvedeltager).

4. Prøveafholdelsen

Parprøve

Prøvedeltagerne går op parvis. I tilfælde af et ulige antal prøvedeltagere aflægges prøven af tre deltagere i ét forløb. Prøvegrundlag og procedure ændres ikke, men den samlede prøvetid forlænges med ca. 15 minutter. I tilfælde af at der kun er tilmeldt én prøvedeltager, eller hvis en prøvedeltager får forfald, eller der foreligger andre særlige tilfælde, aflægges prøven individuelt med eksaminator som samtalepartner. Prøvetiden er i dette tilfælde 20 minutter inklusive votering.

Forberedelsestid

Der er kun forberedelsestid ved monologen. Eksaminator udleverer et emne til prøvedeltageren fem hverdage før den første prøvedato.

Censor

Medmindre specielle forhold under prøveafholdelsen nødvendiggør dette, deltager censor ikke aktivt i nogen del af prøven, men fokuserer alene på at lytte og på et analytisk grundlag bedømme hver prøvedeltagers mundtlige sprogfærdighed.

Eksaminator

Eksaminator informerer prøvedeltagerne om prøvens forløb og giver en så fyldestgørende introduktion til prøven, at den kan gennemføres efter hensigten. Eksaminator styrer prøven og sikrer herunder, at prøvedeltagerne får lige mulighed for at komme til orde.

Eksaminator foretager en helhedsbedømmelse af hver prøvedeltagers præstation.

I mundtlig kommunikation indgår færdighed i at forstå samtalepartneren. Den færdighed kan kun på et tilstrækkeligt sikkert grundlag bedømmes ved den del af prøven, hvor eksaminator er samtalepartneren. Eksaminator bør tale tydeligt (men ikke artikulere overdrevent) og samtidig udfordre prøvedeltagerens evne til at forstå samtalepartneren. Det kan fx ske ved at øge taletempoet eller ved at anvende et ordforråd af stigende sværhedsgrad.

Delprøve 1 – monolog og interview

Prøvedeltagerne holder et oplæg med udgangspunkt i et emne.

Eksaminator sikrer, at det er det monologe, sammenhængende sprog, der bedømmes. Det betyder, at eksaminator skal bede prøvedeltageren begynde sit oplæg og – i tilfælde af at prøvedeltageren går i stå – hjælpe med en genstart. (Eksaminator må ikke lade denne del af prøven glide over i et interview).

Prøvedeltageren holder sit oplæg på baggrund af egne stikord. Hvis en prøvedeltager ikke har medbragt stikord, men derimod en tekst, hvorfra der læses op, beder eksaminator prøvedeltageren undlade at læse op fra teksten.

Efter monologen følger interviewet, hvor eksaminator stiller spørgsmål til det emne, som prøvedeltageren har holdt oplæg om.

Delprøve 2 – interaktion

I denne del af prøven kommunikerer prøvedeltagerne med hinanden om løsningen af en opgave. Prøvedeltagerne præsenteres for nogle billeder som inspiration til den opgave, de skal løse.

Prøvedeltagerne får herefter ca. et halvt minut til at kigge på billederne og overveje, hvad de vil tale om. De bliver herefter bedt om at tale sammen om emnet og derefter i fællesskab søge at komme frem til en afgørelse i forbindelse med den stillede opgave.

Delprøve 2 – diskussion

I denne del af prøven er det eksaminator, der styrer kommunikationen. Dette sker ved, at eksaminator stiller opfølgende spørgsmål til emnet til hver prøvedeltager og diskuterer emnet med prøvedeltageren. Spørgsmålene skal vælges fra eksemplerne i dette hæfte.

I de tilfælde, hvor der ved interaktionen har været asymmetri prøvedeltagerne imellem, sådan at den ene prøvedeltager har fået mere taletid end den anden, er det vigtigt, at eksaminator under diskussionen sikrer, at den anden prøvedeltager har mulighed for at demonstrere sin mundtlige sprogfærdighed. Dette sker ved, at denne prøvedeltager i diskussionen får lidt ekstra taletid.

5. Bedømmelsesskema til mundtlig kommunikation

Navn: _____

CPR-nummer: _____

Delprøve 1 – monolog

Fortælle sammenhængende
Udtale

12	10	7	4	02	00	÷3

Delprøve 1 – interview

Forstå samtalepartner
Svare på spørgsmål

--	--	--	--	--	--	--

Delprøve 2 – interaktion

Indgå i interaktion
Udveksle synspunkter, begrunde

--	--	--	--	--	--	--

Delprøve 2 – diskussion

Udtrykke synspunkter, begrunde

--	--	--	--	--	--	--

Sproglige fokuspunkter

Fluency
Grammatik
Ordforråd
Udtale

(NB: Udtale indgår som et centralt element i alle prøvens produktive dele).

Karakter: _____

Navn: _____

CPR-nummer: _____

Delprøve 1 – monolog

Fortælle sammenhængende
Udtale

12	10	7	4	02	00	÷3

Delprøve 1 – interview

Forstå samtalepartner
Svare på spørgsmål

--	--	--	--	--	--	--

Delprøve 2 – interaktion

Indgå i interaktion
Udveksle synspunkter, begrunde

--	--	--	--	--	--	--

Delprøve 2 – diskussion

Udtrykke synspunkter, begrunde

--	--	--	--	--	--	--

Sproglige fokuspunkter

Fluency
Grammatik
Ordforråd
Udtale

(NB: Udtale indgår som et centralt element i alle prøvens produktive dele).

Karakter: _____